

reproduce and effectively use natural complexes and objects that have a special environmental, health, historical and cultural, scientific, educational and aesthetic value.

One of the main tasks for the coming years for large enterprises is to improve the quality and loyalty of staff. To do this, companies are encouraged to increase the level of employee loyalty through the use of such methods of motivation as: the organization of a solemn procedure of acquaintance with the company and employees; rewarding employees with trips (tourist vouchers) - for those who have made a significant contribution to the activities of the enterprise, to offer vouchers during their vacation; awarding special badges and certificates to employees of the enterprise for their contribution and achievements; giving gifts to employees with the company logo (mugs, notebooks, pens, umbrellas, etc.). Thus, it can be argued that motivation can be achieved not only through monetary rewards for work and career growth, but also through other factors influencing the employee.

References

1. Daft RL Management: lane. with English /R.L. Duft. - SPb .: Piter, 2001. - 829 с.
2. Titia AS, Titsya NS Personnel management in the process of labor activity as a basis for ensuring stable development and increasing the competitiveness of the enterprise [Electronic resource] //Student Scientific Bulletin "Head. INFO ». - Access mode: <http://kerivnyk.info/2016/05/cicyala.html>
3. Goltzman IO Theoretical principles of forming a system of motivation in personnel management as an important factor in ensuring competitiveness /I.O. Holtzman [Electronic resource] - Access mode: http://www.zgia.zp.ua/gazeta/evzdia_4_059.pdf
4. Maslov EV Personnel management of the enterprise. - Nizhny Novgorod, 2001. - 260 p.
5. Zaitseva VM Analysis of the system of staff motivation in tourism enterprises / Economics. Management. Innovations. Issue № 3 (15), 2015.

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ТУРИСТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ НА ПРИКЛАДІ ПП БЕРЕМИЦЬКЕ

*Євгеній Владиславович Панюхно,
студент бакалаврату кафедри туризму
Алла Володимирівна Кравченко,
канд.. екон. наук, доц.. кафедри туризму
факультету природничо-географічної освіти та екології
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова,
м. Київ, Україна*

Інвестиційна привабливість об'єкта визначається ступенем відповідності результатів його діяльності меті інвестора, яка полягає у забезпеченні

прибутковості, безпеці та ліквідності інвестицій. Оцінка інвестиційної привабливості об'єкта потребує системного підходу, тобто вона повинна проводитися з урахуванням інвестиційної привабливості країни, галузі, регіону, підприємства. Хоча саме окреме підприємство в цій системі є кінцевою точкою розміщення інвестиційних ресурсів, привабливість певного проекту буде визначатися привабливістю всіх зазначених складових.

На інвестиційну привабливість об'єкта туристичної галузі впливають такі чинники: економічна значущість галузі; соціальна значущість продукції, що виробляє галузь; стійкість галузі до економічного спаду виробництва; високий рівень самофінансування діяльності; ступінь державної підтримки галузі; техніко-технологічний потенціал; стан ринку; наявність висококваліфікованих кадрів; наявність розвинутої мережі просування товарів.

Чинниками ризику вкладання інвестицій у туристичну галузь є: рівень конкурентної боротьби; перешкоди входженню в галузь; техніко-технологічний потенціал галузі; високі вимоги до якості продукції; стан і доступність ринку сировини; суттєва залежність від суміжних галузей виробництва; потреба у великих обсягах фінансових ресурсів.

В сучасній економічній науці немає єдиного підходу до визначення суті поняття «інвестиційна привабливість підприємства». Дослідники англо-американської економічної школи, а саме Ю.Брігхем, Л.Гапенскі, Т.Коупленд, Марковиць, Ф.Дж. Фабоци, У. Шарп зводять інвестиційну привабливість підприємства до максимізації добробуту акціонерів, який проявляється у зростанні ціни акції. Тобто, увесь фінансовий менеджмент як система фінансового управління компанією має вирішувати завдання зростання її інвестиційної привабливості. Ми вважаємо, що дослідники згаданої школи сприймають інвестиційну привабливість, ототожнюючи її з корисністю для власників.

На нашу думку, термін «інвестиційна привабливість підприємства» доцільно визначити з врахуванням сутності поняття «привабливість», який широко використовується в економічній літературі. В.В.Ільїн розглядає привабливість як мотиваційний фактор; А.І. Донцов – в якості групового єднання; А.П.Гайдучський – як те, що викликає захоплення своїми якісними характеристиками, формами, діями [4].

При цьому необхідне врахування наступних сутнісних характеристик поняття «інвестиційна привабливість підприємства».

1. *Присутність подвійного ефекту.* Процес інвестування передбачає здійснення суб'єктно-об'єктних відносин з приводу генерування, перерозподілу та споживання капіталу. Характерна риса успішного інвестування - це обов'язкова присутність подвійного ефекту: позитивних наслідків як для суб'єкта інвестування (інвестора), так і для об'єкта (реципієнта).

2. *Врахування вимог потенційних інвесторів.* Рівень інвестиційної привабливості підвищується за швидкого досягнення консенсусу інтересів між суб'єктами інвестиційного процесу. У виборі того чи іншого об'єкту інвестування визначальне значення має суб'єктивна думка потенційного

інвестора щодо того, чи зможе даний об'єкт стати засобом досягнення його цілей і у якій мірі. На наш погляд, саме цей фактор відіграє ключову роль у формуванні поняття «інвестиційна привабливість підприємства».

3. *Плідна взаємодія з потенційними інвесторами.* На етапі формування механізмів, що забезпечують прозорість діяльності, управління інвестиційною привабливістю зводиться до регулювання доступу інвестора як до створення цих механізмів, так і до участі в контролі за їх функціонуванням: чим ширше доступ, тим вище інвестиційна привабливість об'єкту для інвестора. Коли механізми сформовані і узгоджені, управління інвестиційною привабливістю зводиться до регулювання можливостей інвестора впливати на ухвалення стратегічних рішень і формування фінансової політики. По цій причині можна погодитись з позицією Чумікова А.Н та Бочарова М.П., що «об'єктивне на перший погляд поняття інвестиційної привабливості стає суб'єктивним та керованим».

4. *Симбіоз фінансово-економічних і психологічних оцінок діяльності компанії* допоможе власникам та інвесторам мати цілісне уявлення про компанію.

5. *Врахування перспектив розвитку компанії.* Одним з найважливіших завдань, які стоять перед інвестором, є вибір таких інвестиційних об'єктів, що мають найпривабливіші перспективи для розвитку в умовах динамічної зміни умов зовнішнього середовища. Це обумовлює необхідність врахування перспектив розвитку компанії при визначенні інвестиційної привабливості підприємства.

На сучасному етапі низька інвестиційна активність зумовила необхідність дослідження інвестиційної ситуації в країні та факторів, які на неї впливають. На практиці певні регіони мають значний потенціал для вкладання інвестицій, а в рейтингу інвестиційної привабливості регіонів порівняно з іншими регіонами України мають низький рівень.

Саме така ситуація спонукає до необхідності ретельного дослідження чинників, що впливають на інвестиційну привабливість, та розробки сучасної методики оцінки інвестиційної привабливості з урахуванням досліджуваних факторів. Цьому питанню було присвячено багато робіт науковців. Більшість фахівців намагались групувати або класифікувати запропоновані (обрані, визначені) ними фактори, що формують інвестиційну привабливість. У своїй роботі Іванов І. С. [1] об'єднав їх у 5 груп, а саме:

1. *Виробничо-фінансові:* обсяг промислового виробництва у розрахунку на душу населення регіону на 1 особу; темпи зміни обсягу промислового виробництва; індекс фізичного обсягу продукції за галузями виробництва; рентабельність продукції; рентабельність активів; темпи зростання об'єму основних фондів підприємств галузі по повній балансовій вартості та ін..

2. *Соціальні:* соціальна значущість галузі; забезпеченість населення житлом; забезпеченість населення приватними легковими автомобілями; забезпеченість регіону автомобільними шляхами з твердим покриттям; обсяг платних послуг для населення; рівень життя населення регіону.

3. Природно-ресурсні: наявність землі сільськогосподарського призначення.

4. Факторні: інвестиційно-значущі приватні показники та одиниці їх виміру.

5. Фактори, що спричиняють негативний вплив на інвестиційну привабливість регіону: частка збиткових підприємств; частка малозабезпеченого населення; питома вага робітників, які працюють в умовах, що не відповідають санітарно-гігієнічним нормам; рівень безробіття; рівень злочинності.

Вагомий внесок у дослідження цього питання зробили Хобта В. М. і Мешков А. В. [2], які розглядали фактори формування інвестиційної привабливості на рівнях: держави, галузі і регіону, та класифікували (згрупували) їх. На думку дослідників, на формування інвестиційної привабливості підприємства на рівні держави впливають наступні фактори, які вони об'єднали в 3 групи, а саме:

1. Політико-правові: ступінь політичної стабільності суспільства; законодавча база; офіційно прийнята концепція розвитку держави; ступінь розвитку податкової системи; ступінь стабільності національної валюти.

2. Економічні: темпи інфляції; бюджет держави; сировинні ресурси; місткість та платоспроможність внутрішнього ринку; стан фондового ринку і фінансово-кредитної системи; ступінь розвиненості податкової системи; ступінь стабільності національної валюти.

3. Соціальнокультурні: соціальна інфраструктура; екологія; соціальна ієрархія і відносини у суспільстві.

На формування інвестиційної привабливості підприємства на рівні регіону впливають наступні фактори, які економісти-науковці об'єднали в 4 групи, а саме:

1. Ступінь розвиненості інвестиційної інфраструктури: шляхи сполучення; обсяг виробництва будівельних матеріалів; кількість будівельних компаній.

2. Структура ризиків: екологічні ризики; кримінальні ризики; особливі ризики, притаманні регіону.

3. Демографічна структура: питома вага працездатного населення; рівень кваліфікації робітників регіону; питома вага населення регіону в загальному обсязі населення; співвідношення міського та сільського населення.

4. Ступінь економічної розвиненості регіону: питома вага регіону у ВВП; обсяг та динаміка капітальних вкладень на одну особу; питома вага збиткових підприємств; кількість підприємств; середній рівень зарплатні; обсяг виробництва на одну особу.

Для оцінки інвестиційної привабливості підприємства можуть бути використані різні фінансово-економічні показники функціонування підприємства протягом певного періоду. Кінцевий результат щодо інвестиційної привабливості підприємства дає змогу замовникам більш об'єктивно оцінити стан і можливості певного підприємства України.

Оцінка інвестиційної привабливості повинна здійснюватися у два етапи:

перший етап: розрахунок інтегрального показника за кожним підприємством окремо на підставі фінансової та бухгалтерської звітності; другий етап: визначення оцінки інвестиційної привабливості підприємства шляхом корегування інтегрального показника, розрахованого на першому етапі з урахуванням привабливості на мезоекономічному рівні, впливу результатів фінансово-господарської діяльності та ризиків діяльності підприємства.

Так, наприклад, парк природи «Беремицьке», що розташований поблизу села Беремицьке Козелецького району Чернігівської області, є потенційним інвестиційно привабливим туристичним комплексом. Парком опікується Благодійний фонд «Беремицьке Біосфера» разом з іноземними партнерами. Він займає територію більше ста гектарів та огорожений по периметру, є містки та оглядова вежа. Певною мірою територія з наявними туристичними ресурсами є привабливою для туристів, але це не є достатньою умовою для зростання загальної туристичної привабливості. Для цього, на нашу думку, необхідно оновити та сформувати нову матеріально-технічну базу, спорудити нові готельні комплекси, санітарно-курортні зони та провести модернізацію об'єктів. Все це можливо за рахунок інвестицій, проте саме для збільшення загальної суми вкладень необхідно створити сприятливий інвестиційний клімат.

Саме тому доречним є застосування «Методики оцінки інвестиційної привабливості», що допомагає комплексно оцінити рівень інвестиційної привабливості, що і є основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень суб'єктами інвестиційної діяльності.

За результатами дослідження впливу факторів на інвестиційну привабливість нами було зроблено висновок, що проблема забезпечення інвестиційної привабливості туристичних комплексів, може бути вирішена лише після чіткого визначення усіх факторів, що впливають на її рівень як зовні, тобто з боку держави, регіону та галузі, так і зсередини, а також необхідно регулярно доповнювати і розширювати чинники, які визначають інвестиційну привабливість. Також методику оцінки інвестиційної привабливості можна використовувати для визначення інвестиційної привабливості окремого об'єкта, або при проведенні фінансового аналізу за ініціативою як самого об'єкта, так й інвесторів, які розглядають питання про вкладення коштів у певний туристичний комплекс.

Список використаних джерел

1. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій, затв. Наказом Агенства з питань запобігання банкрутству від 23.02.98 №22 //Державний інформаційний бюлетень.
2. Бланк И.А. Инвестиционный менеджмент. - К.:МП «ИТЕМ» ЛТД, «Юнайтед Лондон Трейд Лимитед», 1995 – 448 с.
3. Бочаров В.В. Инвестиционный менеджмент. — СПб: Питер, 2000. — 160 с.
4. Гайдуцький А.П. Методологічні аспекти інвестиційної привабливості економіки //Регіональна економіка.- 2004.- №4, С.81-86.

5. Дука А.П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування: Навч. Посібник. - 2-е вид. – К.: Каравела, 2008.- 432 с.

***Застосування інформаційних технологій, новітні
дидактичні підходи та досвід їх упровадження
у навчальному процесі на Придесенні.***

**СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПІДГОТОВЦІ
ДОСТУПНОГО КОНТЕНТУ Й РЕЛЬЄФНО-ГРАФІЧНИХ КАРТ
МІСЦЕВОСТІ ДЛЯ НЕЗРЯЧИХ**

*Сергій Анатолійович Васін,
канд.. економ. наук, заслужений працівник
соціальної сфери України, директор Комунальної
реабілітаційної установи «Київського центру незрячих»,
Чемпіон Світу з шахів. Заслужений
майстер спорту України.
м. Київ, Україна*

Почну з того, що багато років займаюся проблемами інтеграції у суспільстві, реабілітації, як цю інтеграцію можна було б здійснювати. І, безумовно, що це питання складається з дуже багатьох аспектів. І одні з цих аспектів, так чи інакше, пов'язані з географією, описом землі, і тут перед незрячими відкриваються серйозні проблеми.

Справа в тому, що, всі орієнтуються, що незрячі можуть в своїй оселі досить вільно ходити, знати, де які предмети лежать, орієнтовані на близьке оточення, в якому перебуває людина більшу частину свого життя. Ну, якщо доводиться рухатись на місце роботи чи навчання, то це, як правило, обмежена кількість маршрутів, їх вивчити теж достатньо складно і разом з тим уже виникає певна ізольованість від великого світу, можна так сказати. Тому що, якщо здорові діти або вже дорослі люди можуть дивитись багато фільмів, їздити легко у подорожі, ну і, маючи відповідні можливості, наприклад, ознайомитись з графічними зображеннями, з відео зображеннями різних частин світу, вони мають значно ширшу уяву про світ, інтегровані вже від початку. Для незрячої людини саме це є складною проблемою.

І теоретично цими проблемами могла б займатися і географічна наука. Ми знаємо, що ця наука не тільки про острови, річки, моря і таке інше, але це і комплекси природні, такі як: кліматичні, рельєфні, флора, фауна, відповідно якісь природоохоронні зони, ті, що вже людина відтворює, після того, як підлаштувала тим чи іншим способом природу. Ну і що важливо, крім усього